

Zaaknummer: 2023-046301

Raadsinformatiebrief

Betreft: Budget aanpassen voorrang op rotondes binnen de bebouwde kom

Aan de leden van de gemeenteraad

Tijdens de raadscommissievergadering stadsontwikkeling en -beheer van dinsdag 9 januari zijn enkele zaken ter sprake gekomen die een nadere toelichting vereisen. In deze RIB wordt op deze onderwerpen ingegaan.

Overwegingen t.a.v. het aanpassen van de voorrang

Fiets comfort en –doorstroom

Rotondes zijn, ongeacht de voorrangsregeling, de meest veilige kruispuntvorm voor fietsers. Daarom worden er bij de te maken overweging betreffende de voorrang ook andere aspecten zoals fietscomfort en -doorstroom betrokken. Wanneer fietsers voorrang hebben op de rotondes kunnen zij zonder oponthoud comfortabel doorfietsen. Dit stimuleert fietsen en wordt dan ook door De Fietsersbond aangemoedigd. Ook is de ambitie vanuit de gemeente Den Helder uitgesproken fietsen te willen aanmoedigen en zelfs ‘fietsstad van het jaar’ te willen worden. Het aanpassen van de voorrang is hiervoor een eerste stap in de goede richting en sluit eveneens aan bij de ambities voor de doorfietsroute. Zes van de elf rotondes maken deel uit van de doorfietsroute wat inhoudt dat het aanpassen van de rotondes ook de eerste stukjes doorfietsroute in Den Helder zijn. Het niet aanpassen van de voorrang op de rotondes betekent dat de doorfietsroute niet zal functioneren.

Verkeersveiligheid

Recent onderzoek heeft aangetoond dat er minder ongevallen plaatsvinden op rotondes waar de fietser geen voorrang heeft in vergelijking tot rotondes waar de fietser wel voorrang heeft. Bij deze onderzoeken is niet gecontroleerd voor omgevingsvariabelen die de uitkomsten kunnen beïnvloeden. Een belangrijke variabele is namelijk de voorrangsregeling op rotondes in de regio. In Noord-Holland hebben fietsers overal op rotondes binnen de bebouwde kom voorrang. In Den Helder is dit niet het geval: er zijn elf rotondes binnen de bebouwde kom met vrijliggende fietspaden waar fietser geen voorrang hebben. Door deze uitzonderlijke situatie waarin enkel Den Helder een andere voorrangsregeling heeft op rotondes in vergelijking tot de regio zijn de uitkomsten van de onderzoeken niet representatief voor de situatie zoals deze zich voordoet in Den Helder.

In Den Helder wordt dan ook geacht dat het veiliger is om fietsers voorrang te verschaffen op rotondes binnen de bebouwde kom in het kader van eenduidigheid. Binnen het verkeer is een belangrijk uitgangspunt dat de inrichting van het verkeer past bij de verwachtingen van de gebruiker. Daardoor weet de gebruiker waar hij/zij aan toe is. Dit geldt ook voor de voorrangsregeling op rotondes. Door de rotondes in Den Helder aan te passen, sluiten deze wat betreft de voorrang aan op de rest van de provincie en het merendeel van het land. Dit zorgt voor een eenduidig beeld wat leidt tot meer verkeersveiligheid aangezien weggebruikers weten wat zij kunnen verwachten. Om deze reden wordt verwacht dat het hogere aantal ongevallen op rotondes waar fietsers voorrang hebben zoals uit onderzoek blijkt, in Den Helder in mindere mate een rol zal spelen.

Ook wordt door het CROW*, ondanks de conclusie dat fietsers uit de voorrang veiliger zijn op rotondes met vrijliggende fietspaden dan in de voorrang, aanbevolen om fietsers binnen de bebouwde kom op vrijliggende fietspaden op rotondes wel in de voorrang te laten en buiten de bebouwde kom niet.

Afweging fietsvriendelijkheid en fietsveiligheid

Om tot een fietsvriendelijke gemeente te worden is het van essentieel belang om als fietser comfortabel door de gemeente te kunnen fietsen. Het zo veel mogelijk hebben van voorrang is hier een randvoorwaarde voor. Rotondes zijn een kruispuntvorm waar fietsers op een veilige manier voorrang kunnen krijgen. En hoewel hier ook negatieve verkeersveiligheidsgevolgen aan kunnen zitten acht het college de voordelen van een fietsvriendelijke gemeente en verbetering in de verkeersveiligheid door eenduidigheid in de voorrangsregels groter dan de eventuele nadelige effecten op de verkeersveiligheid.

Financiële aspecten

Het krediet dat wordt aangevraagd is nodig om de uitvoering van het aanpassen van de rotondes in 2024 te kunnen garanderen. In februari zal een subsidieaanvraag worden gedaan bij de provincie Noord-Holland middels de subsidieregeling Kleine Infrastructuur. Deze subsidieregeling is ervoor bedoeld om het regionale fietsnetwerk te verbeteren evenals doorfietsroutes te realiseren. Voor het verbeteren van het regionale fietsnetwerk kan maximaal een subsidie van 75% worden vastgesteld, voor het realiseren van doorfietsroutes gaat dit om maximaal 90%. Dit betekent dat er een deel van de kosten voor de gemeente zelf zijn. Momenteel is er onvoldoende budget beschikbaar om het deel van de kosten dat voor de gemeente is te financieren. Wanneer de raad het investeringskrediet niet toezegt, en de subsidie wel wordt toegezegd, kunnen de rotondes niet (veilig) worden aangepast aangezien bij de subsidieaanvraag een dekkingsplan voor de kosten moet worden aangeleverd. Door het ontbreken van het gemeentelijke geld kan dit plan niet dekkend worden gemaakt.

Door het niet beschikbaar stellen van budget kunnen de rotondes niet (veilig) worden aangepast in 2024. Het project zal in de kadernota voor 2025 moeten worden opgenomen waardoor het aanpassen van de rotondes verdere vertraging oploopt en een verdere stijging van de kosten niet kan worden uitgesloten. Daarnaast is de provincie bezig met een herijking van haar subsidies waardoor er een kans is dat de subsidieaanvragen na dit jaar aan meer voorwaarden moeten voldoen.

Ontwerp tekeningen

Op de bijgevoegde tekeningen zijn de huidige situatie en de situatie met de gewijzigde voorrang weergegeven. Aanpassingen die zijn gemaakt houden onder andere in:

- Het verleggen en inbuigen van fietspaden;
- Het verplaatsen van de blokmarkering;
- Het verplaatsen van haaiantanden;
- Het aanbrengen van rood asfalt;
- Het aanbrengen en verplaatsen van zebrapaden

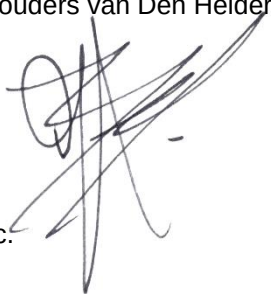
De tekeningen zijn via de volgende link te downloaden: [klik hier](#)

De voorgestelde aanpassingen voldoen aan de richtlijnen voor rotondes met fietser in de voorrang zoals omschreven door de het CROW.

Den Helder, 16 januari 2024

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

J. (Jeroen) van Eggerschot
Loco-secretaris

